

Spis treści

Wstęp	7
Uwagi metodologiczne	21
Podziękowania	27
1. Ewolucja pojęcia czasu wolnego i jego kulturowe implikacje	28
1.1. Kształtowanie się pojęcia czasu wolnego w kulturze europejskiej	28
1.2. Praca i dni świąteczne w poezji Hezjoda	34
1.3. Wyspy Szczęśliwe Homera – nowożytnie implikacje starożytnego Elizjum	36
1.4. Uświęcony charakter wypoczynku w Torze i Talmudzie	38
1.5. Sokratejska i Platońska koncepcja czasu wolnego	40
1.6. Analiza koncepcji czasu wolnego w nauczaniu Arystotelesa	43
1.7. Czas wolny u Rzymian (w stronę <i>profanum</i>)	48
1.8. Ewolucja pojęcia czasu wolnego w kulturze europejskiej	50
1.9. Od epoki industrialnej do rewolucji naukowo-technicznej	55
1.10. Czas wolny w okresie transformacji	61
2. Próby kategoryzacji pojęcia czasu wolnego	72
2.1. Etymologia pojęcia <i>scholé</i>	72
2.2. Percepcja czasu w kategoriach filozoficznych	77
2.3. Rytm czasu ludzkiego	81
2.4. Ewolucja kategorii <i>leisure</i>	86
2.5. Problemy terminologiczne	98
2.6. Charakterystyka czasu wolnego w zależności od typologii społeczeństw	109
2.7. Funkcje, formy i treści czasu wolnego	116
2.8. Czas wolny jako przeżycie autoteliczne	122
2.9. Zabawa jako forma i funkcja spędzania czasu wolnego	126
2.10. Socjalizacja w czasie wolnym	132
2.11. Czas wolny jako styl życia	134
3. Aspekty czasu wolnego – perspektywa różnych dziedzin nauki	138
3.1. Współczesne uwarunkowania społeczne, polityczne i kulturowe w analizie pojęcia czasu wolnego	138
3.2. Uwarunkowania ekonomiczne, socjologiczne i psychologiczne	140
3.3. Czas wolny jako wynik tradycji religijnej	156

3.4. Czas wolny jako przeżycie estetyczne	160
3.5. Pedagogika wobec estetyki czasu wolnego	168
3.6. Czas wolny jako ekspresja działań twórczych	172
3.7. Czas wolny w pedagogice miejsca	174
3.8. Ekonomiczne aspekty czasu wolnego	180
3.9. Uwarunkowania socjologiczne w badaniach czasu wolnego	187
3.10. Czas wolny jako komfort psychofizyczny	189
4. Determinanty kultury czasu wolnego	196
4.1. Rekreacja zdrowotna	196
4.2. Czas wolny a uczestnictwo w kulturze	202
4.3. Naturalna percepcja czasu wolnego przez dziecko	209
4.4. Zmiany w analizie problematyki czasu wolnego pod koniec XX wieku	213
4.5. Wnioski z badań literaturowych	221
Zakończenie	235
ANEKS	238
Część 1. Definicje, terminologia i chronologia koncepcji czasu wolnego	238
Część 2. Terminy i kategorie stosowane dla określenia czasu wolnego	252
2.1. Kategoryzacja spotykana w literaturze	252
2.2. Terminologia z raportu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego	252
2.3. Definicje czasu wolnego w dokumentach UNESCO	253
Część 3. Etymologia i ewolucja pojęcia czasu wolnego	254
3.1. Dziedzictwo greckiego <i>scholé</i> w językach europejskich	254
3.2. Kontekstowe tłumaczenie terminu <i>scholé</i>	254
3.3. Etymologia terminów: <i>scholé</i> – <i>otium</i> – <i>leisure</i> , (<i>ascholia</i> – <i>negotium</i>)	255
3.4. Kontekstowe użycia słowa <i>school</i> w literaturze angielskojęzycznej	255
3.5. Czas wolny w języku angielskim	256
3.6. Czas wolny w języku niemieckim	256
Część 4. Percepcja czasu wolnego wśród dzieci	257
Część 5. Percepcja czasu wolnego wśród dorosłych	262
5.1. Badanie percepcji czasu wolnego	262
5.2. Spektrum percepcji czasu wolnego	263
5.3. Percepcja czasu wolnego wśród studentów pracujących	265
Część 6. Bibliometryczna analiza publikacji dotycząca czasu wolnego	269
Część 7. Percepcja czasu wolnego w kategoriach szczęścia	271
Bibliografia	273
Indeks nazwisk	289